

Analýza možnosti zveřejnit Metropolitní územní plán

V Praze, dne 26. 4. 16

Zadání

Zastupitel hl. m. Prahy z České pirátské strany získal na základě svého zákonného oprávnění (§ 51 odst. 3 písm. c) zákona o hlavním městě Praze) pracovní verzi Metropolitního územního plánu. Cílem této analýzy bylo zabývat se možnostmi tento dokument zveřejnit.

Shrnutí

V českém právním řádu nenalezneme konkrétní ustanovení opravňující zastupitele ke zveřejnění informace získané v souladu s § 51 odst. 3 písm. c) zákona o hlavním městě Praze. Na základě ústavně zakotveného práva každého rozšiřovat informace a absence zákazu zveřejňovat územně plánovací dokumentaci lze však dovodit, že zastupitelé mají právo získanou pracovní verzi Metropolitního územního plánu zveřejnit. Zveřejnění dokumentu navíc naplňuje mezinárodní závazky České republiky (jako je např. Aarhuská úmluva) i odborná doporučení (MMR, FA ČVUT).

Odůvodnění

Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny již v ústavním pořádku České republiky, konkrétně v ustanovení čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.). Základem tohoto práva je obecná garance práva na vyhledávání, přijímání a rozšiřování informací. Právo na informace lze v souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny omezit pouze zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Z Listiny tedy vyplývá, že získanou informaci zveřejňovat a rozšiřovat lze. Případná výjimka z tohoto principu musí být stanovena zákonem a zároveň naplňovat Listinou stanovený účel. Každé omezení musí být vykládáno restriktivně.

Zákonná omezení lze nalézt v řadě zákonů. Z povahy územně plánovací dokumentace je zjevné, že její zveřejnění není způsobilé zasáhnout do následujících výjimek z práva zveřejňovat informace:

- Ochrany osobnosti
- Ochrany dobrého jména
- Ochrany osobních údajů
 - o Územně plánovací dokumentace se ze své povahy nevztahuje ke konkrétním fyzickým osobám, neobsahuje o nich chráněné údaje, atd.
- Ochrany utajovaných skutečností
 - o Územně plánovací dokumentace je dokument určený k zveřejnění a neobsahuje tedy utajované informace.
- Verbálních trestných činů (pomluva, nekalá soutěž, ohrožení utajované skutečnosti, porušování autorského práva, schvalování trestného činu, atd.)

Advokátní kancelář Dohnal & Bernard, s.r.o.

zapsaná v OR u Krajského soudu v Českých Budějovicích, oddíl C, vložka 21923 • IČO: 018 25 666

č. ú.: 211 864 546/0600 • tel: +420 381 253 990 • e-mail: office@dohnalbernard.cz

www.dohnalbernard.cz

Sídlo a kancelář Tábor

Mgr. Vítězslav Dohnal, ev. č. ČAK 12191

Příběnická 1908/12, PSČ 390 01 Tábor

tel.: +420 776 834 534 • e-mail: dohnal@dohnalbernard.cz

Pobočka Jílové u Prahy

JUDr. Michal Bernard, Ph.D., ev. č. ČAK 14936

Masarykovo nám. 195, PSČ 254 01 Jílové u Prahy

tel.: +420 773 991 250 • e-mail: bernard@dohnalbernard.cz

- Územně plánovací dokumentace nepodléhá trestní odpovědnosti právnické osoby (viz vyloučení trestní odpovědnosti územně samosprávných celků při výkonu veřejné moci - § 6 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob).
- Regulace reklamy
 - Územně plánovací dokumentace není reklamou a nevztahuje se proto na ní zákon o regulaci reklamy.
- Soudní řády
 - Pracovní verze územně plánovací dokumentace není předmětem soudního řízení a rozšiřování informací o ní proto není omezeno žádným ze soudních řádů (občanský soudní řád, soudní řád správní, trestní řád).
- Přestupkový zákon
 - Pracovní verze územně plánovací dokumentace není předmětem přestupkového řízení a rozšiřování informací o ní proto není omezeno zákonem o přestupcích.
- Mlčenlivost zastupitelů
 - Zákon o hl. m. Praze neupravuje povinnost mlčenlivosti zastupitelů o informacích získaných na základě § 51.
- Stavební zákon
 - Stanoví minimální požadavky na zveřejňování územně plánovací dokumentace a nezakazuje zveřejňování nad rámec těchto požadavků.

Podrobnější výklad si vyžadují možná omezení dle autorského zákona. I pokud by byla pracovní verze územně plánovací dokumentace autorským dílem dle ustanovení § 2 autorského zákona, ochrana se nevztahuje na úřední díla (dle § 3 autorského zákona). Úředním dílem přitom je mimo jiné opatření obecné povahy, včetně jeho návrhu díla a jiné přípravné dokumentace. Pracovní verze Metropolitního územního plánu je návrhem opatření obecné povahy, a proto úřední dílem, na které se nevztahuje autorskoprávní ochrana (nevyžaduje se ani svolení autora, ani není nutné poskytnout mu odměnu).

Z výše uvedené tedy vyplývá, že neexistuje žádné zákonné omezení ústavního práva na šíření informací o pracovní verzi Metropolitního územního plánu, její zveřejnění navíc nemůže naplňovat a nenaplňuje účely omezení upravené v Listině, tj. ochranu veřejného zdraví a mravnosti, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost ani ochranu práv a svobod druhých.

Zveřejnění pracovní verze Metropolitního územního plánu je naopak vzhledem k účelu územního plánování velmi vhodné. Svědčí o tom reakce Ministerstva pro místní rozvoj na dotaz IPR (přípis ze dne 26. 1. 2015, č.j. MMR-42408/2014-81), ve které uvedlo, že zveřejňování a konzultace obsahu návrhu územního plánu je nejen přípustné, ale dokonce žádoucí. Obdobně Metodika zadávání územních plánů zpracovaná Fakultou architektury v rámci Programového projektu hl. m. Prahy 2013 – 15 / SKHP 201211223/MHMPP05SMPIF opakovaně zdůrazňuje potřebu včasného informování a zapojování veřejnosti do přípravy Metropolitního územního plánu, a to včetně neformálních postupů, které jsou z pohledu stavebního zákona nadstandardní (srovnej například závěry k subtématu Procesy).

JUDr. Petra Humlíčková, Ph.D.,
Advokátka